

Tecnologia | Actualitzat el 20/06/2018 a les 11:45

Arxivers catalans preserven més de dos milions de tuits sobre abusos sexuals del #Cuéntalo

El tractament arxivístic de l'etiqueta permet analitzar històries de violència de gènere i assegurar el seu accés futur

Concentració de rebuig a la sentència de la Manada | Anna Mira

Tot va començar amb una piulada de la periodista i escriptora Cristina Fallarás com a reacció de la sentència de la Manada

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/153742/cu/ntalo/milers/dones/aixequen/veu/expliquen/twitter/casos/agresions>) . Era el 26 d'abril de 2018, La justícia va considerar que la jove de 17 anys no havia estat violada per cinc homes, sinó que només haurien abusat d'ella, amb el qual les penes eren menors. La societat no va entendre la resolució i va esclatar.

Lean a @Virginiapalonso (https://twitter.com/Virginiapalonso?ref_src=twsrc%5Etfw)

Tenemos que contar las agresiones, violaciones, compañeras. Este relato nos lo han hurtado. Debemos construirlo para que otras reconozcan...

Gracias, jefa@publico_es (https://twitter.com/publico_es?ref_src=twsrc%5Etfw) #Cuéntalo (https://twitter.com/hashtag/Cu%C3%A9ntalo?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw)

<https://t.co/iKpl2Kecjq> (<https://t.co/iKpl2Kecjq>)

? Cristina Fallarás (@LaFallaras) 26 d'abril de 2018
(https://twitter.com/LaFallaras/status/989554972697251845?ref_src=twsrc%5Etfw)

El missatge de Fallarás animava a explicar altres violacions. En poques hores, el #Cuéntalo (<https://twitter.com/hashtag/cu%C3%A9ntalo?f=tweets&vertical=default&lang=ca>) va aixecar onades d'indignació. ?Quan vaig conèixer la sentència de la Manada vaig tenir molt clar que calia un mecanisme per recollir la memòria col·lectiva de tantes dones maltractades i violades?.

La periodista va animar moltes altres dones a explicar-se amb relats duríssims i colpidors. Com aquest, escrit per Marta SixCs: ?Tinc 22 anys i una lleu discapacitat psíquica. Quatre homes em raptan i em violen repetidament. No contents, m'atropellen set vegades. Encara amb vida, em ruixen amb benzina i em calen foc. Tres dels meus assassins estan en llibertat. Ho explico jo perquè Sandra Palo no pot?.

Tengo 22 años y una leve discapacidad psíquica.
4 hombres me raptan y me violan repetidamente.
No contentos, me atropellan 7 veces.
Aún con vida me rocían con gasolina y me prenden fuego.
3 de mis asesinos están en la calle.
Lo cuento yo porque Sandra Palo no puede. #Cuéntalo
(https://twitter.com/hashtag/Cu%C3%A9ntalo?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw)

? Marta SixCs (@martolius) 28 d'abril de 2018
(https://twitter.com/martolius/status/990201907456208896?ref_src=twsrc%5Etfw)

?La creació de la memòria col·lectiva és molt necessària quan t'han robat un relat. Havia de ser inqüestionable i vaig pensar en #Cuéntalo, en primera persona i públicament, el qual suposa una valentia bestial. La meua sorpresa va ser quan al cap de poques hores hi havia un centenar d'històries. Però l'endemà 250.000! Vaig entendre la dimensió i el dolor que s'havia ocultat fins llavors?, explica Fallarás.

Efectivament, en 17 dies -del 27 d'abril al 13 de maig- #Cuéntalo va recopilar 2.111.998 piulades. L'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya (AAC) va capturar gairebé 13GB de missatges de l'etiqueta en el període de màxima interacció i avui es poden analitzar.

Aquesta no és la primera experiència amb el contingut d'un hashtag que recull l'AAC. El passat mes d'agost, amb motiu dels atemptats de Barcelona i Cambrils, ja van recopilar el #Notincpor (<https://twitter.com/search?f=tweets&vertical=default&q=%23Notincpor&src=typd>) amb més de cinquanta mil tuits. I, poc després, el #CatalanReferendum (<https://twitter.com/search?f=tweets&q=%23CatalanReferendum&src=typd>) documentat amb més de vuit milions de piulades que relaten la tensió que es va viure l'1 d'octubre des dels col·legis electorals de tot el país.

Els arxivers catalans es van inspirar en la metodologia del col·lectiu nord-americà d'arxivers i tecnòlegs *Documenting the Now* (<http://www.docnow.io/>), creat arran de les protestes a Ferguson del moviment #BlackLivesMatter (<https://twitter.com/search?f=tweets&q=%23BlackLivesMatter&src=typd>).

Segons explica Aniol Maria, membre de l'AAC, el contingut que corre per les xarxes socials és efímer i sovint acaba perdut entre el soroll informatiu d'Internet. ?L'única possibilitat d'accedir en el futur a la documentació que la ciutadania genera avui dia, en plataformes digitals privatives, és garantint el seu tractament arxivístic proactiu?.

Denúncies en diferents continents

L'empresa Sibilare, dedicada a l'anàlisi de *big data*, també ha col·laborat en el projecte de preservació del #Cuéntalo. Dels més de dos milions de tuits, han fet un *graf* de clústers, o conjunts de piulades relacionades per la interacció. El més nombrós és el que va sorgir del primer missatge de Fallarás pintat de color lila, que representa el 20% de les interaccions.

Gràfic de la difusió dels hashtag #Cuéntalo. Gràfic: Sibilare

Poques hores després, l'etiqueta es desplaçava cap a l'Amèrica Llatina, " target="_blank">en especial a l'Argentina (https://twitter.com/cami_gonz_torre/status/991388808900947968idgets.js) . Allà sorgeixen grups de joves que expliquen les morts de companyes en mans de violadors sense escrúpols. Tot i que només són el 6,5% dels gairebé 13 GB de la informació recollida, el fet de procedir d'adolescents té un fort impacte en el conjunt. Estarien visualitzades amb les taques marrons de la part superior del graf. També és destacable que sorgeixen perfils masculins denunciant que ells també són víctimes de la violència sexista.

#cuéntalo (https://twitter.com/hashtag/cu%C3%A9ntalo?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw) deje a mi esposa porque me agredia y la gente se burla cuando lo cuento, le quite a mi hija porque

también la agredio, ahora vivimos juntos y somos muy felices sin ella ... es una niña feliz y yo un padre orgulloso , lo cuento porque no siempre somos los malos...

? Elcorsario (@cchaconj) 30 d'abril de 2018

(https://twitter.com/cchaconj/status/990779462273953794?ref_src=twsrc%5Etfw)

La memòria social digital en joc

L'ACC va engegar l'octubre passat la campanya #ArxivemElMoment

(<https://arxivers.com/recursos/arxivar-l-avui-per-guanyar-el-futur/sala-de-premsa>) , dedicada a conscienciar sobre la necessitat de conservar patrimoni i la memòria col·lectiva digital.

?És molt important facilitar la preservació dels *fons documentals socials* per evitar que d'aquí a un temps es converteixi en un filó de negoci. Empreses com Twitter podrien cobrar quantitats enormes per construir la memòria social de milions de persones. Per això s'ha de tractar arxivísticament, en formats oberts, consultables i reutilitzables?, conclou Vicenç Ruiz.

Ara els arxivers catalans cerquen la col·laboració d'institucions i grups de recerca per bastir una metodologia que, emprant models d'arxivística participativa, permeti també la inclusió de processos d'explotació de les dades i difusió de resultats.